

Любовь Борисова

***Педагогический такт и педагогическое мастерство
руководителя учебного заведения***

Аннотация. В статье автор рассматривает основные стили работы руководителя учебным заведением, определяет пути разрешения конфликтных ситуаций, высвечивает основные черты руководителя, которые помогают ему талантливо управлять педагогическим коллективом.

Ключевые слова: педагогический такт, педагогическое мастерство, стили управления, современный руководитель, конфликтные ситуации.

Lubov Borysova

***Pedagogical tact and teaching skills the head
of an educational institution***

Summary. The article examines the basic style of the head of an educational institution, identifies ways of overcoming the conflict, highlighting the main features of the head to help him manage a talented teaching staff.

Key words: teaching time, teaching skills, management styles, modern leader, conflict situations.

УДК: 371.134:687.53:004

**Вікторія Князьська,
м. Київ**

**РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
ПЕРУКАРСЬКОГО МИСТЕЦТВА**

Для новітньої модернізованої системи вищої освіти характерні сучасні інноваційні тенденції: орієнтація на європейські та світові освітні стандарти, розвиток багаторівневої освітньої системи, потужне збагачення вищих навчальних закладів сучасними інформаційними технологіями, широке включення в систему Internet, розвиток інноваційних технологій навчання, створення адаптованих до навчальних програм комплексів, поширення дослідницько-експериментальної роботи з апробацією нових навчальних планів, створення авторських підручників, посібників, навчального забезпечення, розробка освітніх стандартів тощо.

Проблеми використання інформаційних технологій в освіті активно досліджуються у сучасній педагогічній теорії за

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи

напрямами: використання інформаційних технологій у навчальному процесі вищих навчальних закладів (В.Ю. Биков, Р.С. Гуревич, В.В. Олійник,); організаційно-педагогічні основи дистанційної освіти (В.Н. Кухаренко, П.В. Стефаненко); розвиток інформаційної культури студентів в процесі їх професійної підготовки (А.М. Коломієць, О.Я. Романишина); використання мережі Інтернет для професійного консультування молоді (Сисоєва С.О., Осадчий В.В.) тощо.

Інформаційні та комунікаційні технології, що продовжують і надалі швидко розвиватися, зайняли велике місце в освіті, та значною мірою визначають риси сучасного суспільства та певною мірою визначають риси сучасного суспільства. На думку В.С. Журавського, “інформаційні та комунікаційні технології можуть сприяти зміцненню соціального єднання і розширенню можливостей саморозвитку окремих людей і груп у рамках кожного суспільства” [2, с. 111].

Інформатизація – це сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, що спрямовані на створення умов для задоволення інформаційних потреб, реалізації прав громадян і суспільства на основі створення, розвитку, використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, створених на основі застосування сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки [8].

У професійній підготовці майбутніх фахівців значна увага приділяється впровадженню інформаційних технологій, це, перш за все, використання програмного забезпечення та Інтернет-технологій.

На наш погляд, при підготовці майбутніх фахівців слід враховувати: узагальнення та поглиблення теоретичних знань про головні поняття та методи інформації як наукової дисципліни; вивчення та засвоєння основ і засобів представлення, зберігання; обробки та передачі інформації з використанням комп'ютерів; формування вмінь та навичок праці роботи на персональному комп'ютері; осягнення методів праці з інформаційними та комунікаційними технологіями; вивчення та освоєння методів і засобів використання сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності, тощо.

Як зазначає Н.Г. Ничкало, слід творчо поєднувати використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій з традиційними, за якими зберігається олюднений

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи

особистісний характер навчально – виховного процесу [5]. Ми поділяємо думку Н.Г. Ничкало і вважаємо, що використання Інтернет–технологій у навчальний процес не може змінити сформований традиційний навчальний процес у вищій школі, але може сприяти різноманітним прийомам і методам навчальної діяльності. Завдяки поширенню Інтернет створюється універсальне комунікаційно – інформаційне середовище з комплексом притаманних йому специфічних інформаційно – освітніх технологій. Тому все частіше фахівці звертають увагу до цієї технології як специфічної освітньої діяльності, по – новому організують навчання і виховання молоді шляхом залучення її до корисної пізнавальної і дозвільної діяльності в глобальній мережі.

Нові інформаційні технології орієнтують майбутнього фахівця на саморозвиток та самонавчання. Значно розширюються потенційні можливості комп'ютерних технологій завдяки сучасним досягненням науковців у цій галузі. Проблема полягає в ефективному застосуванні комп'ютерних програм, тому що часто фахівці не завжди, знаючи добре комп'ютер, можуть використовувати їх ефективно під час навчання учнів (студентів).

Внаслідок швидкого розвитку комп'ютерних технологій знання у цій сфері швидко старіють. Тому при підготовці фахівців сучасного інформаційного простору необхідно, щоб знання носили творчий та пошуковий характер, оскільки таке навчання стимулює розвиток пізнавальної активності, сприяє розвитку творчих та розумових здібностей студентів.

Комп'ютерну грамотність на сьогоднішній день слід розглядати як критерій загальної професійної підготовки майбутнього фахівця, який повинен володіти основними поняттями та термінами інформатики, розуміти принципи роботи комп'ютерної системи, використовувати операційні системи, вдосконалювати навички практичного використання програмного забезпечення [1, с. 74-75].

Як зазначає дослідниця Жуковська А.Л., застосування сучасних технічних засобів дає можливість ефективно використовувати та миттєво отримувати інформаційний ресурс завдяки світовому інформаційному простору, що значно поліпшує процес навчання. Окрім того, комп'ютер допомагає в реалізації науково-дослідної роботи та орієнтує на практичну діяльність фахівців. Навчальний процес із використанням комп'ютерної техніки спонукає до самостійної роботи кожного фахівця, створює

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи

сприятливу комунікативну ситуацію та умови для розвитку творчих здібностей особистості, які особливо значущі для кожного фахівця; підвищує мотивацію та пізнавальну активність майбутніх фахівців, покращує індивідуалізацію, диференціацію та інтенсифікацію процесу навчання, розширює та поглиблює міжпредметні зв'язки, систематизує та інтегрує знання окремих навчальних предметів, організовує систематичний та достовірний контроль, уникає суб'єктивізму в оцінці [7].

Слушною, на наш погляд, є думка В.Г. Логвиненко про те, що сьогодні кожен студент, що отримує вищу освіту, повинен: мати конкретні навички з використання технічних засобів (зокрема персонального комп'ютера і комп'ютерних мереж); вміти добувати інформацію з різних джерел (як із періодичної літератури, так і з електронних комунікацій); переробляти отриману інформацію; представляти її в зрозумілому вигляді; ефективно її використовувати; знати особливості інформаційних потоків у сфері своєї діяльності [4, с. 204].

Використання комп'ютерних технологій дає можливість у навчальному процесі організувати неперервне і ґрунтовне засвоєння навчального матеріалу. Навчити молодих фахівців користуватися комп'ютерними технологіями є нагальною потребою сучасної освіти. Науково-технічний прогрес іде настільки швидко (зміна та поповнення інформації), що не встигає виходити друком, тому застосування комп'ютерної технології дає змогу користуватись електронними підручниками, обмінюватися інформацією за допомогою світового інформаційного простору та електронної пошти із закордонними та вітчизняними науковцями. Застосування комп'ютерних технологій потребує перегляду форм і методів навчальної діяльності. Слід пам'ятати, що комп'ютерні технології є ефективним, але допоміжним засобом навчання. Саме вони підвищують активність студента, ведуть до перебудови навчального процесу в бік самостійних форм навчання. Без переважань можна інтенсифікувати процес навчання в умовах профільного навчання завдяки раціональному використанню комп'ютерних технологій.

Використання сучасних технічних засобів для розв'язання фахових завдань на базі отриманої комп'ютерної підготовки є запорукою конкурентноспроможності майбутнього фахівця. При масовому забезпеченні комп'ютерами зберігається його індивідуальність, можливість отримання достовірної оцінки без великих затрат часу на проведення контролю. Головним для

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи

майбутнього фахівця в сучасному інформаційному середовищі є подальше використання комп'ютерних технологій як методів та інструментів майбутньої педагогічної діяльності для розв'язання задач предметної галузі.

Ми поділяємо думку В.Г. Кременя, який вважає, що у майбутньому ми просто не зможемо уявити навчальний процес без комп'ютера, бо:

- по-перше, все важче бути конкурентоспроможним на ринку праці, а комп'ютер в цьому сенсі збільшує можливість її інтенсифікації;
- по-друге, комп'ютер активно застосовується під час навчання будь – якого предмета, і в цьому плані він постає засобом індивідуалізації навчання;
- по-третє, комп'ютер, підключений до глобальних комп'ютерних мереж, відкриває шлях до знань і досвіду всього людства, що в умовах глобалізації є важливим чинником успішності людини і нації;
- по-четверте, комп'ютер відкрив новий тип навчального процесу – дистанційне навчання, яке робить можливим надання різноманітних освітянських послуг у найвіддаленіших районах країни і світу будь-яким суб'єктам навчання [3,с. 392 -393].

Тенденції розвитку інформаційних технологій, зокрема річне зростання ринку в цій галузі та неухильне розширення комп'ютерної мережі Інтернет, зумовили радикальні зміни в усіх сферах життя сучасної людини.

Соціально-економічні та інформаційно-технологічні зміни висувають нові вимоги до підготовки майбутніх фахівців перукарського мистецтва, що потребує створення й застосування нових освітніх систем, перебудови освітнього процесу, форм, методів та засобів навчання. Виникає необхідність у створенні сучасної моделі підготовки майбутнього фахівця перукарського мистецтва. Оновлення змісту навчання є нагальною проблемою, що потребує нових вимог до підготовки майбутнього фахівця, здатного працювати в динамічних умовах сучасних комп'ютерних технологій та активно їх використовувати у своїй професійній діяльності.

Із врахуванням значного обсягу інформації з перукарського мистецтва єдиний шлях виконання сучасних завдань професійної підготовки фахівця з перукарського мистецтва – це інтенсифікація процесу навчання на основі модернізації й структуруванні

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи

навчального матеріалу з використанням сучасних інноваційних технологій. Досягненню цих цілей сприяє комп'ютеризація навчального процесу з широкою можливістю посилення наочності навчання, індивідуалізації навчання й регульованого темпу засвоєння знань, активного діалогу в комп'ютерному середовищі, активного перетворення інформації в знання і розуміння тощо.

В умовах інформаційного суспільства, конкурентоспроможним на ринку праці буде лише той фахівець, рівень підготовки якого дозволить освоювати нові методи і техніку, а якість знань і вміння ними користуватися стане найважливішим критерієм його компетентності. Тому, на сьогоднішній день, актуальними стають завдання розвитку “комп'ютерного” мислення студентів, залучення їх до сучасних інформаційно – комунікаційних технологій, які змінюють їх розвиток, сприяють поширенню знань.

Згідно Болонської декларації, в Київській Академії перукарського мистецтва здійснюється комплексна програма наскрізної комп'ютеризації навчального процесу, якою передбачено не лише забезпечення неперервності та послідовності в опануванні студентами знань та практичних навичок, використання сучасної комп'ютерної техніки, а й постійне вдосконалення всього навчального процесу на підставі широкого запровадження сучасних форм і методів навчання, заснованих на комп'ютерних технологіях [6, с. 8].

Навчальний процес у цього вищому навчальному закладі побудовано відповідно до нових вимог щодо підготовки сучасного фахівця: більшість годин відведено на нові форми навчання, які мають великі можливості – *самостійність*. Крім того, в роботі Київській Академії перукарського мистецтва широко впроваджується дистанційне навчання при підготовці майбутніх фахівців від спеціальностей і окремих курсів до їх фрагментів під час різних видів занять. В основному, таке навчання використовують для студентів заочної форми навчання; при підвищенні кваліфікації фахівців; при підготовці фахівців до участі в конкурсах на фестивалях по перукарській майстерності, тощо. Потенційними користувачами технологій дистанційного навчання в Київській Академії перукарського мистецтва є:

- особи різного віку, які проживають у віддалених регіонах країни;
- спеціалісти, які вже мають освіту та бажають набути нові знання;

- талановиті та просунуті особистості, які прагнуть отримати додаткові знання;
- різні категорії спеціалістів, які потребують перепідготовки та підвищення кваліфікації.

Під дистанційним навчанням ми розуміємо нову організацію освітнього процесу, що базується на принципі самостійного навчання студента, а також навчання, за яким більшість процедур здійснюється з використанням сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій при територіальній відокремленості викладача і студента. Інформатизація та впровадження комп'ютерних технологій у навчальний процес майбутніх фахівців перукарського мистецтва значно покращує якість та ефективність навчання, підвищує конкурентоспроможність майбутніх фахівців на ринку праці. Застосування комп'ютерних технологій, на наш погляд, підвищує активність студента, веде до перебудови навчального процесу, а використання сучасних технічних засобів для розв'язання фахових завдань на базі отриманої комп'ютерної підготовки є запорукою конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Перспективними напрямками досліджень вважаємо проблему розробки методики викладання перукарських дисциплін із використанням інформаційних технологій; удосконалення процесу формування системи знань, умінь і навичок студентів, розширення їхньої самостійності та ін.

Література

1. Грих Е. Информационные технологии в управлении и учебным процессом вуза / Е.Грих // Материалы межрегиональной научно-практической конференции (11-13 октября 2002)– 2002. – С. 74-75.
2. Журавський В.С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні / В.С. Журавський. – К.: Ін Юре, 2003. – 416 с.
3. Кремень В.Г. Передмова (неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: монографія / [за ред. І.А.Зязюна]. – К.: ВПЮЛ, 2000. – 636 с.
4. Логвіненко В.Г. Інтернет як засіб розвитку пізнавальної самостійності студентів / В. Логвіненко // Теорія та методика навчання математики, фізики, інформатики. – Кривий Ріг: Видавничий відділ НМет АУ, 2003. – Вип. 3. – С. 204-207.
5. Ничкало Н.Г. Неперервна професійна освіта: міжнародний аспект / Н. Ничкало // Творча особистість у системі

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи

неперервної професійної освіти: матеріали Міжнар. наук. конф. / [за ред. С.О. Сисоєвої і О.Г. Романовського]. –Х.: ХДПУ, 2000. – С. 54-80.

6. Олійник В.В. Теоретичні та методичні засади розвитку системи підвищення кваліфікації працівників профтехосвіти на основі дистанційних технологій: навч. посіб. / В.В. Олійник; НАПН України, Ун-т менеджм. освіти. – К., 2010. – 268 с.

7. Комп'ютерні технології навчання як запорука якісної освіти... [Електронний ресурс]. – Режим доступу 10.04.2011: <<http://www.studentam.net.ua/content/view/7557/97/>>. – Загол. з екрану. – Мова укр.

8. Про Концепцію Національної програми інформатизації: Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу 22.04.2011: <<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=75%2F98...>>. – Загол. з екрану. – Мова укр.

Виктория Князская

Роль информационных технологий в подготовке будущих специалистов парикмахерского искусства

Аннотация. На основании психолого-педагогического анализа в статье рассмотрены информационные и коммуникационные технологии. Автором проанализированы роль и влияние информационных технологий в процессе обучения при подготовке будущих специалистов парикмахерского искусства, а также использование новых информационных технологий в практическую работу Киевской Академии парикмахерского искусства.

Ключевые слова: информационные технологии, дистанционное обучение.

Viktoria Knyazskaya

A role of information technologies is in preparation of future of hairdresser art

Summary: On the basis of psikhologo-pedagogical analysis in the article the informative are considered and komunikacionnye technologies. An author is analyse a role and influence of information technologies in the process of teaching at preparation of future specialists of hairdresser art, and also the use of new information technologies in practical work of Kievan Academy of hairdresser art.

Key words: information technologies, controlled from distance teaching.